

[Steen Folke]

med den positive interesse. På den anden side kan man endnu en gang konstatere – hvis det holder – at selv om SF og de radikale og VS er positive over for de ting, der ligger i forslaget her, afhænger det altså nok en gang af socialdemokratiets holdning, hvorvidt der er flertal for nogle af de forslag og initiativer, der er lagt op til i forslaget. Det er endnu en gang socialdemokratiet, som med sin afvisning af sådan nogle initiativer forhindrer, at der sker en ændring i dansk udenrigspolitik og sikkerhedspolitik efter nogle af de retningslinjer, der ligger her. Og det er selvfølgelig kedeligt nok.

Jeg vil godt understrege, at de forslag, der er her, i virkeligheden er forholdsvis begrænsede. Det er ikke forslag om, at nu skal alle atomvåben afskaffes med ét slag, eller for den sags skyld om, at nu skal Danmark melde sig ud af NATO. Det er langt mere begrænsede forslag, der er stillet op i en række konkrete punkter. Når diskussionen går generelt om nedrustning, så er alle enige om, at nogle konkrete initiativer er det, der er brug for. Så kommer vi med nogle konkrete og i og for sig begrænsede initiativer, og så er der enten manglende interesse for overhovedet at diskutere dem eller også en totalt afvisende holdning til dem, sådan som tilfældet har været i dag.

Jeg vil nøjes med at koncentrere diskussionen om socialdemokratiets holdning til sagen her, dels fordi der jo altså fra borgerlig side ikke er sagt forfærdelig meget, dels fordi socialdemokratiet jo altså dog har haft to ordførere, nemlig ministeren og ordføreren for partiet, på talerstolen, og dels og ikke mindst fordi socialdemokratiets holdning altså er afgørende for den skæbne, et forslag af denne art får, sådan som folketinget er sammensat.

Jeg vil starte med punkt 1: nej til nye atom- mellemdistanceraketter.

Det fremgår tydeligt af forslaget bemærkninger, at VS går ind for at afskaffe de mellemdistanceraketter, der findes i Europa, altså også på sovjetisk eller på Warszawapagten side. Det er vi enige i. Vi mener blot, at dette kun kan ske i en større sammenhæng. Man kan ikke – det tror jeg ikke udenrigsministeren vil benægte – tage lige præcis spørgsmålet om mellemdistanceraketter i Europa ud af en større sammenhæng. Der er en sammenhæng med andre våben, f.eks. de

interkontinentale våben, som er udstationeret på amerikanske undervandsbåde, og som befinder sig i farvande i og omkring Europa. Det er klart, at det spørgsmål naturligt vil blive taget op fra sovjetisk side, hvis man diskuterer spørgsmålet om SS-20. Sådan hænger tingene sammen, og det gør det selvfølgelig vældig kompliceret.

Det, som jeg synes burde være ukompliceret, var som sagt at gå ind for i hvert fald at udsætte de forberedelser, der foregår, til opstilling af de nye NATO-våben, de 572 nye atomraketter, i Europa. Udenrigsministeren siger, at han ikke kan acceptere, at jeg påstår, at regeringen går ind for en opstilling af disse 572 nye raketter. Ja men det har udenrigsministeren da selv givet tilslutning til på NATO-ministerrådsmødet i december 1979. Ja, med et vist forbehold oprindeligt, men på et efterfølgende NATO-udenrigsministermøde er Danmark da i hvert fald taget til indtægt for, at man støtter beslutningen om fremstilling og senere udstationering af disse raketter. Så er det rigtigt, at man gerne vil forhandle og have, at USA forhandler med Sovjetunionen, og hvis de forhandlinger fører til forskellige resultater, kan det gå anderledes. Men jeg må fastholde, at den danske regering er gået ind for fremstilling og senere udstationering af disse atomraketter.

Om spørgsmålet i punkt 2: nej til neutronbomben, siger hr. Lasse Budtz, at det er regeringens holdning. Jeg vil også medgive, at regeringen har udtalt, at man var imod den. Alligevel går det altså sådan, at man, når der kommer en resolution i FN om samme sag, ikke vil stemme for denne resolution, hvis indhold er en afvisning af neutronbomben. Man undlader at stemme. Så mener jeg, at man har gjort den danske regerings holdning uklar til en sag, som burde være klar.

Med hensyn til det tredje punkt: nej til at bruge atomvåben først, synes jeg, at det er ret fantastisk, egentlig temmelig skandaløst, at det er et led i den officielle NATO-atomstrategi, at NATO kan bruge atomvåben først. Jeg tror, at hr. Lasse Budtz, som vel ellers er velorienteret, er for dårligt orienteret om Sovjetunionens holdning til de her sager. Hr. Lasse Budtz talte om, at det her måske var noget, man kunne kigge på, og så under forskellige forudsætninger, nemlig hvorvidt Østblokken ville gøre noget lignende eller den ikke ville gøre det. Så vidt jeg ved, har